

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2018 жылғы 20 қыркүйектегі
№ 469 бұйрығына 17-қосымша

Қазақстан Республикасы
Білім және ғылым министрінің
2013 жылғы 3 сәуірдегі
№ 115 бұйрығына 457-қосымша

Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Қазақ әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұнды оқу бағдарламасы (оқыту қазақ тілінде)

1 - тарау. Жалпы ережелер

1. Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Қазақ әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы б) тармақшасына сәйкес әзірленген.

2. Оқу пәнінің мақсаты – әдеби шығармаларды қабылдау және саралау арқылы адамның рухани құндылықтарының қалыптасуына ықпал жасау, білімдерін, қабілеттерін, дағдыларын жекелік таңдау негізінде әлем мен өзін-өзі тануға қолдана алатын білікті оқырман тәрбиелеу.

3. Оқытудың міндеттері:

1) қазақ, орыс және әлем әдебиеті мен мәдениеті негізінде әлеуметтік тұрғыда табысты бейімделуіне ықпал жасайтын білімдерді, қабілеттерді, дағдыларды қалыптастыру;

2) білім алушылар көркем әдебиет шығармаларының авторлық түпкі ойын терең түсінулері үшін, әдебиеттанушылық түсініктердің меңгерілуіне ықпал жасау;

3) шығармаларды саралау негізінде сындық саралау, теңеу, қорыту, ұқсастық пен себептік-нәтижелік байланысты анықтау, құбылыстарды жіктеу, логикалық және сыни пайымдамалар мен пікірлерді құру дағдыларын қалыптастыру;

4) түрлі жанрдағы әдеби шығармаларды терең түсіну мен саралау негізінде коммуникативтік дағдыларды дамыту.

4. Бағдарламаның мазмұны заттық нәтижелерге қол жеткізуден басқа, түзеу міндеттерін жүзеге асыру бойынша жүйелік жұмыстарды қарастырады:

есту, есту-көру қабылдауын дамыту; бейтарап және белсенді сөздігін өсіру; сөйлеуінде вербализмді болдырмау, тілдің семантикалық жағымен жұмыс; тілдің грамматикалық және фонетикалық құрылымының бұзылымдарын түзеу; дислексияны, дисграфияны және дизорфографияны болдырмау және жеңу.

2 - тарау. Оқу процесін ұйымдастырудағы педагогикалық тәсілдер

5. Тілді оқыту, оқытудың түзеу-дамытушылық және әлеуметтік-бейімдеушілік бағыты қағидаларының негізінде және жіктемелік, әрекеттік, коммуникативтік, құндылықты-бағдарлаушылық, дифференциалдық тәсілдер мен ақпараттық-коммуникациялық технологияларын қолдану негізінде жүзеге асырылады.

6. Оқытудың түзеу-дамытушылық бағыты, оның ерекше білімдік қажеттіліктері ескеріле отырып, оқу ісінің арнайы тәсілдері және әдістері арқылы жүзеге асырылады.

7. Әлеуметтік-бейімдеушілік бағыты тұлғаның әлеуметтік бейімделмеушілігін жеңу немесе азайтуды қарастырады. Білім алушылардың әлеуметтік өмірге қатысулары үшін қажетті тәртіп пен өмірлік нормаларының меңгерілуі бойынша арнайы жұмыстар қарастырылады.

8. Әрекеттік тәсіл қағидасы: оқыту барысында педагогтың басшылығымен заттық-практикалық, ізденушілік әрекеттер кең қолданылады, бұл оқу материалын түсінуге жағдайлар жасайды; заттық-практикалық әрекет жоғарғы психикалық функцияларының сенсомоторлық негізін дамытуға (қабылдауы, тілі, ойлау қабілеті), білім алушылардың өмірлік тәжірибесінің жеткіліксіздігінің орнын толықтыруға, жалпыбілімдік пәндер бойынша білімдер мен дағдыларды меңгерулеріне мүмкіндік береді.

9. Коммуникативтік тәсіл – ақпаратты беру және хабарлау, тілдік қатынас барысында білімдерімен, қабілеттерімен және дағдыларымен алмасу; тіл арқылы қатынас жасау қабілеттілігі оқыту нәтижесі болып табылады.

10. Оқытудың практикалық бағыты білім алушылардың оқыған материалы мен практикалық іс-әрекеті арасындағы тығыз байланысты, практикалық-бағдарлық міндеттерді шешуде бірінші кезекті мағынасы бар, білімдері мен қабілеттерінің қалыптасуын болжайды.

11. Білім алушыларға қарасты жіктемелік және жекелік тәсіл, олардың Бағдарлама мазмұнын меңгерудегі бірдей емес мүмкіндіктерін көрсететін ерекше білімдік қажеттіліктерінің ескерілуін, оқу материалын меңгеру барысында көрініс алатын және алған білімдерінің, дағдыларының, қабілеттерінің сапасына әсер ететін, вариативті типологиялық ерекшеліктерінің болуын болжайды. Әрбір типологиялық топ үшін педагог олардың мүмкіндіктеріне сәйкес, қолжетімді күрделілік пен көлемін ескере отырып, оқу материалының мазмұнын таңдап алады; оқу жұмысының қарқыны, білім алушылардың дербестігі, оқыту тәсілдері мен әдістері түрлендіріледі. Білім

алушылардың топтарға бөлінуі шартты және қозғалмалы. Жіктемелі тәсіл оқытудың жекеленуімен толықтырылады.

12. Ақпараттық коммуникативтік біліктілігін қалыптастыру мақсатында білім алушылар түрлі дереккөздік ақпараты бар әр-түрлі жұмыстарды, соның ішінде инновациялық коммуникациялық технологияларды қарастырады (оқытын машиналар, сөздіктер, анықтамалар, бұқаралық ақпарат құралдары, ғаламтор, компьютер).

13. Қоғамның әлеуметтік-экономикалық және мәдени өмірінің түрлі аспектілерін қамтитын, түрлі үлгідегі және жанрдағы мәтіндерді қолданылады, бұл білім алушылардың орфографиялық, пунктуациялық, стилистикалық сауаттылық деңгейін, сондай-ақ тілдік мәдениет деңгейін көтеруге, саралау дағдыларын жаттықтыруға және тілдің түрлі жанрдағы, стилдегі байланысты сөйлемдерді меңгерулеріне мүмкіндік береді.

14. Мәтіндік материалды таңдау барысында этномәдени компонентін ескере отырып, білім мазмұнының тәрбиелік компонентін күшейту қарастырылады (қазақ әдебиетінің, орыс әдебиетінің ұлттық-мәдени ерекшеліктері жөнінде, біздің еліміздің аумағында тұратын өзге халықтар мәдениеті жөнінде мәліметтер).

15. Мәтіндер мазмұны білім алушылардың рухани-адамгершіліктік қасиеттері мен қазақстандық патриотизмді қалыптастыруға және өмірде жалпыұлттық «Мәңгілік Ел» идеясын іске асыруға, этникааралық және мәдениаралық коммуникация жағдайында төзімділік пен қатынасты дамытуға бағытталады.

16. Сабақтарды ұйымдастыру және өткізу барысында педагог бірқатар ерекше және жалпы әдістемелік талаптарға сүйенеді:

1) үздіксіз түзеу және дефицитарлық функцияларын дамыту (сенсорлық, моторлық, психикалық);

2) кеңістіктік ұғымдарды, коммуникативтік әрекеттерді, сезіну мен ұсақ моториканы, есту, көру және тактильдік қабылдауды дамыту;

3) меңгерген компенсаторлық тәсілдерін, қабілеттері мен дағдыларын, қалпына келтірілген және түзетілген функцияларын түрлі оқу процесі барысында, сабақта және сабақтан тыс кезде, айналасындағылармен қатынас жасау кезінде белсенді түрде қолдану мүмкіндігін қамтамасыз ету;

4) әлеуметтік құзіретін белсендету және өз бетінше жұмыс жасау дағдыларын, танымдық белсенділік пен танымдық қызығушылығын, тұлғаның эмоциялық-еріктік саласы мен оң қасиеттерін дамыту.

17. Білім алушылардың психофизикалық бұзылымдарын түзеу мақсатында қолданылатын әдістер мен тәсілдер:

1) лингвистикалық шолу әдісі: алғашқылық, синхрондық, кейінгілік, толық және таңдамалы;

2) кроссвордтарды табу, ребустарды, шарадаларды шешу;

3) тірек сызбалар, кестелер;

4) мәтінді редакциялау;

5) анықтама-дәптерін дайындау және қолдану (әдебиеттік теминдер мен ұғымдар);

6) шешендік іскерлік;

7) мен білемін;

8) автор;

9) ақпаратты шығару

10) ең қызықты фактілер;

11) жазушыға, ақынға сұрақтар;

12) «..... дан сухбат алу»;

13) дайын мәтіннің тақырыптық торын құрастыру тәсілі және тақырыпты құру барысындағы есептеулер тәсілі;

14) болашақ тақырыптың микротақырыптарын ашу сызбасын құрастыру тәсілі және оны дайын мәтіннен есептеп шығару тәсілі;

15) тәсілдерді қолдана отырғандағы тіл шығармашылығы: «Еркін ассоциациялар тәсілі»(суреттердің деректері бойынша), «Не болар еді, егер ...» (білім алушы өзіне осындай сұрақ қойып жауап беруге тырысады), «Әңгімені жалғастыр»;

16) «мағыналық бірліктер» тәсілі мағыналық жады мен логикалық ойлау қабілетін дамытуға арналады. Тәсілдер: мәтіннің сараптамасы немесе шағын-баяндау, мұнда білім алушы дәйекті түрде екі сұраққа жауап береді: «Бұл мәтінде кім (немесе не) туралы айтылады?» және «Бұл жөнінде не айтылады (хабарланады)?». Қолданылатын мини-баяндаулар көлемі үлкен мәтінге қарасты қорқынышын жеңіп, эмоциялық-еріктік саласының қалыптасуына көмектеседі. Жеке тәжірибесін қолдану: жанұядағы туыстық байланыстардың аналогиясы бойынша мәтін немесе сөйлем ішіндегі туыстық байланыстарды анықтау.

18. Оқи білу дағдысын дамыту бойынша тапсырмалар мысалдары:

1) сөздермен ойындар (анаграммалар, палиндромалар, сөздің ішіндегі сөзді табу);

2) мәтіннің басы немесе атауы бойынша оқиғаның дамуын болжау;

3) әңгіменің жоспар-картасын құру.

19. Қазақ әдебиетін оқыту барысында ақпарат көзі ретінде мәтінмен жұмыс күшейтіледі, оны тез оқуын дамытуға, басты немесе екінші кезектегі, ашық немесе жасырынды, мәтіндік немесе мәтіннен тыс ақпаратты бөліп шығару қабілетін дамытуға бағыттау, ақпаратты ықшамды көрсетіп, көпшілік алдында сөйлеуге, өз ой-пікірін айтуға, оларды ауызша (пікірталас, жарыссөз, баяндама) және жазбаша (эссе) түрде жеткізе білуге үйрету қарастырылады.

20. Әдебиет бойынша оқу процесін сыншылдық ойды дамытуға бағыттап ұйымдастыру, оқу субъекттерінің тең құқылы қарым-қатынастарын, араларында әңгімелесу қатынасты, пікірталас барысында өз пікірлерін айта білуін, басқалардың пікірін тыңдауын, түсінуін және қабылдауын, өз позициясын қорғауда дәлелдер жүйесін келтіре білуін, түрлі позицияларды салыстыра білуін тудырады.

21. Әдеби көздерін зертелеу барысында сыншылдық ойды дамыту, бірінші кезекте, мәтінмен жұмыс істеумен байланысты; мұнда мәтіннің сипатына қарай оқу процесі тәсілдерін үйрету түрлері(ақпараттық немесе әдеби мәтін) және жұмыс тәсілдері (дайын мәтінді оқу емесе жазбаша мәтін құру) бойынша біріктіреді.

22. Оқырмандық қабілетін дамытуға үлкен мән беріледі: ашық түрде берілген ақпаратты табу; қорытындыларды тұжырымдау; ақпаратты түсіндіру және қорыту; мәтіннің мазмұнын, тілдік ерекшеліктерін және құрылымын саралау.

23. Әдебиетті оқыту барысында техникалық құрылғылар (аппаратура) және дидактикалық құралдар (ақпарат тасушы) белсенді түрде қолданылады, оның ішінде:

1) фронталды оқу ісін қамтамасыз етуге арналған стационарлық дыбыс ұлғайтқыш жабдық (әр сыныпқа);

2) мультимедиялық компьютерлік сынып;

3) жекелік есту аппараттары; сөйлеу экраны;

4) интерактивтік панелі және үшөлшемді аксессуарлары бар «Мультимедиялық интерактивтік оқытатын бағдарламалық-әдістемелік кешен» электрондық ресурсы - теориялық материал мен практикалық білімдердің меңгерілу тиімділігін жоғарылату үшін;

5) дыбыстық сигналады визуалдайтын «Логопедиялық тренажер» - арнайы тыныс алу және дауыс жаттығуларын өткізу барысында, әсіресе тұтықпасы мен дизартриясы бар балалармен жұмыс істегенде;

6) тілдік коммуникацияны меңгеру және дамытуға арналған тілідік тренажер ассистивтік құрылғысы - қажетті мөлшерде жалпақ сөйлемдік тілді меңгермеген білім алушылар үшін, сонымен бірге білім алушылардың тілдік шектелуі кезеңінде.

3-тарау. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұнын ұйымдастыру

24. «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1) 5-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;

2) 6-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;

3) 7-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты;

4) 8-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

5) 9-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағатты;

6) 10-сынып – аптасына 2 сағат, оқу жылында – 68 сағатты құрайды.

25. «Қазақ әдебиеті» оқу пәнінің мазмұны келесі бөлімдерді қамтиды:

1) 1-бөлім «Түсіну және жауап беру»;

2) 2-бөлім «Анализ және интерпретация»;

3) 3-бөлім «Бағалау және салыстырмалы анализ».

26. «Түсіну және жауап беру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) көркем шығарма мазмұны мен пішіні;
- 2) әдеби шығарманың тұжырымдамасы;
- 3) көркем шығармадағы образ;
- 4) шығарма үзінділерімен жұмыс.

27. «Анализ және интерпретация» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) әдеби шығарманың композициясы;
- 2) автор бейнесі;
- 3) көркем шығарманың тілі;
- 4) шығармашылық жұмыс.

28. «Бағалау және салыстыру» бөлімі келесі бөлімшелерді қамтиды:

- 1) тарихи және көркемдік құндылығы;
- 2) заманауилығы мен жаңашылдығы.

29. 5-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) түсініп оқу мен жауап беру: шығарманың сюжеттік дамуын анықтау; кейіпкерлерге қарапайым мінездеме беру; кішкентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту; шығарманың тақырыбы мен идеясы анықтау;

2) анализ және интерпретация: адам, табиғат пен құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен табу; шығармадағы автордың бейнесін анықтау; тілдік бейнелеу: гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу; шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер);

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тарихи құндылығына бағалауға қатысу; кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау.

30. Оқылатын көркем шығармалар тізімі:

- 1) Б. Соқпақбаев «Ағаштар неге шулайды?» әңгімесі;
- 2) М. Дүйсенов «Мен қалай торғай болдым?» әңгімесі;
- 3) Қ. Жұмаділов «Адасқан бала» әңгімесі;
- 4) Ж. Әлмашұлы «Алтын балық» әңгімесі;
- 5) К. Сегізбайұлы «Құмырсқалар» әңгімесі;
- 6) Д. Мыңжасарқызы «Мектептен жырақ жол»;
- 7) Б. Тұрсынов «Алғашқы көмек» әңгімесі;
- 8) О. Әубәкіров «Дүрбелең» өлеңі;
- 9) Т. Айбергенов «Аппақ қыс» өлеңі;
- 10) Т. Айбергенов «Өсіп келе жатырмын» өлеңі;
- 11) М. Қабанбай «Сурет салғым келмейді» әңгімесі;
- 12) М. Қалдыбаев «Үлек» әңгімесі;
- 13) І. Жансүгіров «Көкшетау» өлеңі;
- 14) «Керқұла атты Кендебай» ертегісі;
- 15) «Қобыланды батыр» жыры;
- 16) Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы;
- 17) Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас»;
- 18) Ыбырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?».

31. 6-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) «Түсіну және жауап беру»: әдеби шығарманың фабуласы мен сюжеттік дамуын сипаттау; әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау; кейіпкерлер портреті мен образын ашу; көлемі шағын үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту;

2) «Анализ және интерпретация»: мәтіннің ішінен салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді табу; эпикалық шығармадағы автор бейнесін анықтау; шығармадағы тілдік бейнелеу: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу және терминдерді білу; шағын көлемде шығармашылық жұмыс жазу (тірек сөздер мен суреттер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер);

3) «Бағалау және салыстыру»: шығарманың тарихи құндылығын бағалауға қатысу; кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалауға қатысу.

32. Оқылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Ахмет Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі;

2) Бердібек Соқпақбаев «Менің атым – Қожа» хикаяты;

3) Марат Қабанбай «Бауыр» әңгімесі;

4) Тынымбай Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі;

5) Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?» әңгімесі;

6) Джек Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі;

7) «Аяз би» ертегісі;

8) «Алып Ер Тұңға» жыры;

9) Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді»;

10) Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық»;

11) Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Ғылым таппай мақтанба» өлеңдері, қара сөздері: «Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші сөз».

33. 7-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарманың жанры (әңгіме, повесть, ертегі), фабуласы мен сюжетін анықтау; шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселе мен идеясын анықтау; кейіпкерлердің типтерін мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау; көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту.

2) анализ және интерпретация: шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына қарапайым негіздеме жасау; эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау; әдеби көркемдегіш құралдарды пайдаланып, шығармадағы табиғат көрінісін, оқиға орны, кейіпкер бейнесін сипаттау, шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу; шығармашылық

жұмыс жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау);

3) бағалау және салыстыру: кейіпкерлерді өзара салыстыру, шығарманың тарихи және көркемдік құндылығына баға беру; кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру.

34. Оқылатын көркем шығармалар тізімі:

1) «Қыз Жібек» жыры;

2) Орхон Енисей ескерткіштері, «Күлтегін» жыры;

3) Жиёмбет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім»;

4) Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»;

5) Ш. Қанайұлы «Зар заман»;

6) С. Аронұлы «Сүйінбайдың Қатағанмен айтысы»;

7) Жамбыл Жабаев «Июнь жарлығы»;

8) С.Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы» өлеңдері;

9) С.Мұратбеков «Жусан иісі» әңгімесі;

10) О.Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат» әңгімесі;

11) Қалмақан Әбдіқадыров «Қажымұқан» хикаяты;

12) А.Алтай «Прописка» әңгімесі

13) Е.Жүніс «Менің атым -Тәуелсіздік» өлеңі;

14) Р.Ғамзатов «Ана тілі» өлеңі, «Менің Дағыстаным» әңгімесі.

35. 8-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін талдау; әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау; кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау; көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып , қысқа үзінділерді жатқа айту;

2) анализ және интерпретация: шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру; эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автордың бейнесін анықтау; шығармадағы көркемдегіш құралдары: символ, эпифора, анафора, риторикалық сұрақ қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу; шығармашылық жұмыс, оқығаны бойынша өз түсінігін жеткізу (әдеби тақырыптарға шағын әңгіме, шағын шығарма);

3) бағалау және салыстыру: шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемемен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыдан салыстыруға баға беру.

36. Оқылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Қорқыт «Байбөрі баласы», «Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері;

2) Ахмет Йассауи «Даналық кітабы»;

3) Ақтамберді Сарыұлы «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет»;

4) Шакиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»;

5) Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиын», «Сарыарқа»;

- 6) Ш. Құдайбердіұлы «Еңлік-Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі;
- 7) М.Жұмабаев «Батыр Баян»;
- 8) М.Әуезов «Көксерек»;
- 9) Қ.Қайсенов «Жау тылында»;
- 10) С.Сарғасқаев «Тәмпіш қара»;
- 11) М.Шаханов «Нарынқұм зауалы»;
- 12) Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі;
- 13) Т.Әбдіков «Қонақтар»;
- 14) А.С.Пушкин «Ескерткіш».

37. 9-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желі, эпилог пен пролог сияқты құрамдас бөлшектерін анықтау; әдеби шығармадағы идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан ашу; көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу; көркем шығармадан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу;

2) анализ және интерпретация: композицияны тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау; автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау; шығармадағы көркемдегіш құралдары: психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония қолданысын анықтау; шығармашылық жұмыс, оқығаны бойынша өз түсінігін жеткізу (әдеби тақырыптарға шағын әңгіме, шағын шығарма);

3) бағалау және салыстыру: шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды заманауи тұрғыда салыстыру, жаңашылдығы.

38. Оқытылатын көркем шығармалар тізімі:

- 1) Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері;
- 2) Ж. Баласағұн «Құтты білік»;
- 3) Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Өнет баба «Не арсыз, не ғайып, не даусыз...»;
- 4) Төле би «Ердің бақыты - әйел»;
- 5) Әйтеке би «Қасқа көл дауы»;
- 6) Қазыбек би «Кім жақын, не қымбат, не қиын»;
- 7) Сырым Датұлы «Балаби мен Сырым»;
- 8) Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені»;
- 9) «Біржан – Сара» айтысы;
- 10) М. Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы;
- 11) Б. Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі;
- 12) Д. Исабеков «Әпке» драмасы;
- 13) М. Мақатаев «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы;
- 14) Т. Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі;
- 15) Ж.Сахиев «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық

әңгімелері;

16) Р.Мұқанова «Мәңгілік бала бейне» әңгімесі.

39. 10-сыныпқа арналған «Қазақ әдебиеті» пәнінің базалық мазмұны:

1) түсіну және жауап беру: әдеби шығармаға сюжеттік-композициялық талдау жасау; әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау; көркем шығарманың идеясына сай жүйесін анықтау; көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу;

2) сараптама және түсіндіру: эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды талдау; автор бейнесінің идеялық-стистикалық тұтастырушы ретіндегі рөлін анықтау; шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың түрлерін (троп пен фигура), автор стилін анықтау; шығармашылық жұмыс, оқығаны бойынша өз түсінігін жеткізу (әдеби тақырыптарға шағын әңгіме, шағын шығарма);

шығармашылық жұмыс жазу (әдебиет кейіпкеріне хат), көркемдегіш құралдарды қолданып кейіпкерге қатысты көзқарасын білдіру;

3) бағалау және салыстыру: шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстыру, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау; шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру.

40. Оқылатын көркем шығармалар тізімі:

1) Нысанбай жырау «Кенесары – Наурызбай»;

2) Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», « Мен, мен, мен едім» , «Бағаналы терек»;

3) Ш. Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі»;

4) І. Жансүгіров «Құлагер» поэмасы;

5) Б. Майлин «Шұғаның белгісі» хикаят;

6) Ғ. Мүсірепов «Ұлпан» романы;

7) Т. Айбергенов «Сағыныш», Ф.Оңғарсынова «Өлең мен сені аялап өтем»;

8) Н. Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы;

9) К. Гамсун «Аштық» романы.

4-тарау. Оқыту мақсаттарының жүйесі

41. Бағдарламада оқыту мақсаттары кодтық белгімен ұсынылған. Кодтық белгідегі бірінші сан сыныпты, әріппен берілген белгі дағдыны (түсіну және жауап беру, анализ және интерпретация, бағалау және салыстыру), әріппен қоса берілетін сандар бөлімшедегі оқыту мақсатының реттік нөмірін көрсетеді. 7.2.1.2 кодында: «7» – сынып, «2.1» – бөлімше, «2» – оқыту мақсатының реттік саны.

42. Оқыту мақсаттарының жүйесі бөлім бойынша әр сыныпқа берілген. Әрбір сабақтың қысқа мерзімді сабақ жоспарында міндетті түрде түзету

мақсаты мен міндеттері көрсетіледі: байланыстырып сөйлеуді дамыту; есту қабілетін дамыту; дұрыс сөйлеуін қадағалау.

43. Оқыту мақсаттары бойынша күтілетін нәтижелер:

1) 1-бөлім «Түсіну және жауап беру»:

1-кесте

Бөлімше	Оқыту мақсаттары					
	5-сынып	6-сынып	7-сынып	8-сынып	9-сынып	10-сынып
1.1 Көркем шығарманың мазмұны мен пішіні	5.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен анықтау	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен сипаттау	7.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын (әңгіме, повесть, ертегі), фабуласын, сюжетін мұғалімнің көмегімен анықтау	8.1.1.1 әдеби шығарманың сюжетінің құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен талдау	9.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтар құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен анықтау	10.1.1.1 әдеби шығарманың мұғалімнің көмегімен сюжеттік композициялық талдау жасау
1.2 Әдеби шығарманың тұжырымдамасы	5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	6.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау	7.1.2.1 әдеби шығармадағы көтерілген әлеуметтік – қоғамдық мәселені анықтау	8.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан мұғалімнің көмегімен талдау	9.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысына мұғалімнің көмегімен ашу	10.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау
1.3 Көркем шығармадағы	5.1.3.1 көркем шығармадағы	6.1.3.1 көркем шығармадағы	7.1.3.1 әдеби туындыдағы	8.1.3.1 көркем шығармадағы	9.1.3.1 шығармадағы кейіпкерле	10.1.3.1 көркем шығарманың

образ	кейіпкерлерге қарапайым мінез деме беру	кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу	кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау	кейіпкерлердің типтерін ерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау	рді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу	идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
1.4 Шығарма үзінділерімен жұмыс	5.1.4.1 көркем шығармалардан кішентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	6.1.4.1 көркем шығармалардан көлемі шағын үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	7.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту	8.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, қысқа үзінділерді жатқа айту	9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу	10.1.4.1 көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу

2) 2-бөлім «Сараптама және түсіндіру»:

2-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5 сынып	6 сынып	7 сынып	8 сынып	9 сынып	10 сынып
2.1 Әдеби шығарманың композициясы	5.2.1.1 әдеби шығармадағы адамды, табиғатты, құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен	6.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді	7.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызын ақарапайым негіздеме	8.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру	9.2.11 композицияны мұғалімнің көмегімен тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау	10.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды мұғалімнің

	табу	мәтіннің ішінен табу	жасау			ң көмегімен талдау
2.2 Автор бейнесі	5.2.2.1 шығарма адағы автордың бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау	6.2.2.1 эпикалық шығарма адағы автор бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау	7.2.2.1 эпикалық , поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау	8.2.2.1 эпикалық , поэзиялық , драмалық шығарма адағы автор бейнесін анықтау	9.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау	10.2.2.1 мұғалімнің көмегімен автор бейнесінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретінде рөлін анықтау
2.3 Көркем шығарманың тілі	5.2.3.1 шығарма адағы тілдік бейнелеу: гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу	6.2.3.1 шығарма адағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу, терминдерді білу	7.2.3.1 шығарма адағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу	8.2.3.1 шығарма адағы көркемдегіш құралдардың (символ, эпифора, анафора, риторикалық сұрақ) қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу	9.2.3.1 шығарма адағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония) қолданысын мұғалімнің көмегімен анықтау	10.2.3.1 шығарма адағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троппен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау
2.4 Шығармашылық	5.2.4.1 шағын шығармашылық	6.2.4.1 шағын шығармашылық	7.2.4.1 шығармашылық жұмыс	8.2.4.1 шығармашылық жұмыс,	9.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз	10.2.4.1 шығармашылық жұмыс,

жұмыс	жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)	жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)	жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау)	өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптарға)	оқығаны бойынша түсігенін жеткізу (әдеби тақырыптар)	өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптар)
-------	---	---	---	--	--	--

3) 3-бөлім «Бағалау және салыстыру»:
3-кесте

Бөлімше	Оқу мақсаттары					
	5 сынып	6 сынып	7 сынып	8 сынып	9 сынып	10 сынып
3.1 Тарихи және көркемдік құндылығы	5.3.1.1 шығарма адағы кейіпкерлердің іс-әрекетінен мұғалімнің көмегімен бағаберу арқылы тарихи және көркемдік құндылығын бағалауға қатысу	6.3.1.1 шығарма адағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалауға қатысу	7.3.1.1 шығарма адағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына мұғалімнің көмегімен бағалау	8.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекетімен автор берген портреттік мінездемелі салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	9.3.1.1 шығарманың тақырыбымен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау	10.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұнда туындылармен салыстырып, мұғалімнің көмегімен тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
3.2 Замана	5.3.2.1 кейіпкер	6.3.2.1 кейіпкерлер	7.3.2.1 мұғалімнің	8.3.2.1 шығарма	9.3.2.1 шығарма	10.3.2.1 шығарма

уилығ ы мен жаңаш ылдығ ы	лерді мұғалім нің көмегім ен шынайы өмірмен салысты рып бағалау	ерді шынайы өмірмен салыстыр ып бағалау	ң көмегіме н кейіпкерл ер жүйесінің заманауи жаңашыл дығын өзара салыстыр ып баға беру	дағы материал дық және рухани құндылы қтарды мұғалімні ң көмегіме н заманауи тұрғыдан баға беру	ағы материалд ық және рухани құндылықт арды мұғалімнің көмегімен заманауи тұрғыда салыстыры п, жаңашылд ы ғына баға беру	дағы ұрпақтар сабақтаст ығы көрінісін заманауи тұрғыда мұғалімні ң көмегіме н салыстыр ып, жаңашыл дығына баға беру
---------------------------------------	--	--	--	---	---	--

44. Осы Бағдарлама есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған) білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10 сыныптары үшін «Қазақ әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасының ұзақ мерзімді жоспары негізінде осы Бағдарламаның қосымшасына сәйкес жүзеге асырылады. Ұзақ мерзімді жоспарда барлық сынып бойынша әр бөлімде қамтылатын оқу мақсаттарының көлемі белгіленген.

45. Бөлімдер мен тақырыптар бойынша сағат сандарын бөлу мұғалімнің еркіне қалдырылады.

Негізгі орта білім беру деңгейінің
5-10 сыныптары үшін «Қазақ әдебиеті»
пәнінен жаңартылған мазмұндағы оқу
бағдарламасына қосымша

Есту қабілеті бұзылған (нашар еститін, кейіннен естімей қалған)
білім алушыларға арналған негізгі орта білім беру деңгейінің 5-10-сыныптары үшін
«Қазақ әдебиеті» пәнінен жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламасын жүзеге асыру
бойынша ұзақ мерзімді жоспар (оқыту қазақ тілінде)

1) 5-сынып:
1-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Мәуелі бақ	«Ағаштар неге шулайды?» әңгімесі, «Мен қалай торғай болдым?» әңгімесі, «Алтын балық» әңгімесі, «Құмырсқалар» әңгімесі, «Адасқан бала» әңгімесі, «Мектептен жырақ жол» әңгімесі	1.Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен анықтау
			5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау
			5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерге қарапайым мінездеме беру
			5.1.4.1 көркем шығармалардан кішкентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		2. Сараптама және түсіндіру	5.2.1.1 әдеби шығармадағы адамды, табиғатты, құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен табу
			5.2.2.1 шығармадағы автордың бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау
			5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу: гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу
			5.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)
		3. Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекетіне мұғалімнің көмегімен баға беру арқылы тарихи және көркемдік құндылын бағалауға қатысу
			5.3.2.1 кейіпкерлерді мұғалімнің көмегімен шынайы өмірмен салыстырып бағалау

2-тоқсан					
2. Табиғат сұлулығы	«Алғашқы көмек» әңгімесі, «Дүрбелең» өлеңі, «Ақ боран» әңгімесі, «Аппақ қыс» өлеңі, «Өсіп келе жатырмын» өлеңі, «Сурет салғым келмейді» әңгімесі, «Үлек» әңгімесі, «Көкшетау» өлеңі	1. Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен анықтау		
			5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау		
			5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерге қарапайым мінездеме беру		
			5.1.4.1 көркем шығармалардан кішкентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту		
		2. Сараптама және түсіндіру	5.2.1.1 әдеби шығармадағы адамды, табиғатты, құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен табу		
			5.2.2.1 автордың бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау;		
			5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу: гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу		
			5.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)		
		3. Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекетіне мұғалімнің көмегімен баға беру арқылы тарихи және көркемдік құндылын бағалауға қатысу		
			5.3.2.1 кейіпкерлерді мұғалімнің көмегімен шынайы өмірмен салыстырып бағалау		
		3-тоқсан			
		3. Таза, мінсіз асыл сөз	«Керкұла атты Кендебай» ертегісі, «Қобыланды батыр» жыры, Асан қайғы «Асан қайғының жерге айтқан сыны» аңызы	1. Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен анықтау
5.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау					
5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерге қарапайым мінездеме беру					
5.1.4.1 көркем шығармалардан кішкентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту					
2. Сараптама және түсіндіру	5.2.1.1 әдеби шығармадағы адамды, табиғатты, құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен табу				
	5.2.2.1 шығармадағы автордың бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау				
	5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу:				

			гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу
			5.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)
		3. Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекетіне мұғалімнің көмегімен баға беру арқылы тарихи және көркемдік құндылын бағалауға қатысу
			5.3.2.1 кейіпкерлерді мұғалімнің көмегімен шынайы өмірмен салыстырып бағалау
4-тоқсан			
4. Тәрбиенің қайнар бұлағы	Дулат Бабатайұлы «О, Ақтан жас, Ақтан жас», Ыбырай Алтынсарин «Қыпшақ Сейітқұл», «Атымтай Жомарт», «Дүние қалай етсең табылады?»	1. Түсіну және жауап беру	5.1.1.1 әдеби шығарманың сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен анықтау
			5.1.2.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау
			5.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерге қарапайым мінездеме беру
			5.1.4.1 көркем шығармалардан кішкентай үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		2. Сараптама және түсіндіру	5.2.1.1 әдеби шығармадағы адамды, табиғатты, құбылысты суреттеуді мәтіннің ішінен табу
			5.2.2.1 шығармадағы автордың бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау
			5.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу: гипербола, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді табу және терминдерді білу
			5.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)
		3. Бағалау және салыстыру	5.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлердің іс-әрекетіне мұғалімнің көмегімен баға беру арқылы тарихи және көркемдік құндылын бағалауға қатысу
			5.3.2.1 кейіпкерлерді мұғалімнің көмегімен шынайы өмірмен салыстырып бағалау

2) 6-сынып:
2-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары		
1-тоқсан					
1. Адамгершілік - асыл қасиет	А.Байтұрсынұлы «Егіннің бастары» мысалы, «Адамдық диқаншысы» өлеңі, Б.Соқпақбаев «Менің атым Қожа» хикаяты, М.Қабанбай «Бауыр» әңгімесі	1. Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен сипаттау		
		6.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау			
		6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу			
		6.1.4.1 көркем шығармалардан шағын көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту			
		2. Сараптама және түсіндіру	6.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді мәтіннің ішінен табу		
		6.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау			
		6.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу және терминдерді білу			
		6.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)			
		3. Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалауға қатысу		
		6.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау			
		2-тоқсан			
		2. Отбасы құндылықтары	Т.Нұрмағамбетов «Анасын сағынған бала» әңгімесі, Нұрдәулет Ақыш «Нағыз әже қайда?" әңгімесі, Д.Лондон «Мексика ұлы» әңгімесі	1. Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен сипаттау
6.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау					
6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу					
6.1.4.1 көркем шығармалардан көлемі шағын үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту					
2. Сараптама	6.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені				

		және түсіндіру	салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді мәтіннің ішінен табу 6.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау 6.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу және терминдерді білу 6.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттеу мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)		
		3. Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалауға қатысу 6.3.2.1 кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау		
3-тоқсан					
3.Туған жерім-аялы алтын бесігім	«Аяз би» ертегісі, «Алып Ер Тұңға» жыры, Әл Фараби «Қашықтасың туған жер», «Тіршілікте құрыштай бол төзімді», Доспамбет жырау «Қоғалы көлдер, қом сулар», «Айналайын, Ақ Жайық»	1. Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен сипаттау		
			6.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау		
			6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу		
			6.1.4.1 көркем шығармалардан көлемі шағын үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту		
		2. Сараптама және түсіндіру	6.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді мәтіннің ішінен табу		
			6.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау		
			6.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу және терминдерді білу		
			6.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша әдеби тақырыптарға ертегі, әңгімелер)		
		3. Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалауға қатысу		
			6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерді шынайы өмірмен салыстырып бағалау		
		4-тоқсан			

4. Абайды оқы, таңырқа!	Абай Құнанбайұлы «Мен жазбаймын өлеңді ермек үшін», «Ғылым таппай мақтанба», «Бірінші сөз», «Жетінші сөз», «Отыз бірінші сөз»	1. Түсіну және жауап беру	6.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына қарай фабуласы мен сюжеттік дамуын мұғалімнің көмегімен сипаттау
			6.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын анықтау
			6.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу
			6.1.4.1 көркем шығармалардан көлемі шағын үзінділерді мәнерлеп оқу
		2. Сараптама және түсіндіру	6.2.1.1 әдеби шығармадағы екі нәрсені салыстыра суреттеулер мен қарама-қарсы суреттеулерді мәтіннің ішінен табу
			6.2.2.1 эпикалық шығармадағы автор бейнесін мұғалімнің көмегімен анықтау
			6.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, суреттеу құралдары: теңеу, эпитет, ауыспалы мағынадағы сөздерді таба білу және терминдерді білу
			6.2.4.1 шағын шығармашылық жұмыс жазу (суреттер мен тірек сөздер бойынша)
		3. Бағалау және салыстыру	6.3.1.1 шығармадағы эпизодтар арқылы тарихи құндылығын бағалауға қатысу
			6.3.2.1 шығармадағы кейіпкерлерді шынайы өмірмен салыстыру

3) 7-сынып:

Зкесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Мен балаң жарық күнде сәуле қуған...	С.Торайғыров «Шығамын тірі болсам адам болып», «Шәкірт ойы», С.Мұратбеков «Жусан иісі», О.Бөкей «Тортай мінер ақбоз ат», Қалқаман Әбдіқадыров «Қажымұқан»	1. Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін мұғалімнің көмегімен анықтау
			7.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау
			7.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау
			7.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		2. Сараптама	7.2.1.1 шығарма композициясындағы

		және түсіндіру	<p>белгілі бір эпизодтың алатын маңызына мұғалімнің көмегімен қарапайым негіздеме жасау</p> <p>7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау</p> <p>7.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу</p> <p>7.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау)</p>		
		3. Бағалау және салыстыру	<p>7.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына мұғалімнің көмегімен баға беру</p> <p>7.3.2.1 кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру</p>		
2-тоқсан					
2. Тәуелсіздік-қасиет тұнған ұлы ұғым	Қ.Сарин «Тәуелсіздік», А.Алтай «Прописка», Р.Гамзатов «Ана тілі», «Менің Дағыстаным»	1. Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін мұғалімнің көмегімен анықтау		
			7.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау		
			7.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау		
			7.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту		
			7.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына мұғалімнің көмегімен қарапайым негіздеме жасау		
		2. Сараптама және түсіндіру	7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау		
			7.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу		
			7.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау)		
			7.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және		
		3. Бағалау және			7.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және

		салыстыру	көркемдік құндылығына мұғалімнің көмегімен баға беру 7.3.2.1 мұғалімнің көмегімен кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру
3-тоқсан			
3. Көне күндерден жеткен жәдігерлер	«Қыз Жібек» жыры, Орхон-Енисей ескерткіштері, «Күлтегін» жыры, Жиёмбет жырау «Еңсегей бойлы Ер Есім», Қазтуған жырау «Қазтуғанның қонысымен қоштасуы»	1. Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын (әңгіме, повесть, роман), фабуласын, сюжетін мұғалімнің көмегімен анықтау
			7.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау
			7.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау
			7.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		2. Сараптама және түсіндіру	7.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына мұғалімнің көмегімен қарапайым негіздеме жасау
			7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалар дағы автор бейнесін анықтау
			7.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, литота, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу
		3. Бағалау және салыстыру	7.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау)
			7.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына мұғалімнің көмегімен баға беру
			7.3.2.1 мұғалімнің көмегімен кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру
4-тоқсан			
4. Толғауы тоқсан қызыл тіл	Ш.Қанайұлы «Зар заман», С.Аронұлы «Сүйінбайдың Қатағанмен айтысы», Жамбыл Жабаев «Июнь жарлығы»	1. Түсіну және жауап беру	7.1.1.1 әдеби шығарманың жанрын, фабуласын, сюжетін мұғалімнің көмегімен анықтау
			7.1.2.1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені анықтау
			7.1.3.1 әдеби туындыдағы кейіпкердің типтерін тек тұрғысынан мәтіндегі цитаталарды қолдану арқылы сипаттау

			7.1.4.1 көркем шығармалардан орта көлемді үзінділерді мәнерлеп оқу, жатқа айту
		2. Сараптама және түсіндіру	7.2.1.1 шығарма композициясындағы белгілі бір эпизодтың алатын маңызына мұғалімнің көмегімен қарапайым негіздеме жасау
			7.2.2.1 эпикалық, поэзиялық шығармалардағы автор бейнесін анықтау
			7.2.3.1 шығармадағы көркем ауыстырулар: метафора, кейіптеу, гипербола, аллегорияны мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу
			7.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу (табиғат көрінісін, оқиға орнын, кейіпкер бейнесін сипаттау)
		3. Бағалау және салыстыру	7.3.1.1 шығармадағы кейіпкерлерді өзара салыстыра отырып, тарихи және көркемдік құндылығына мұғалімнің көмегімен баға беру
			7.3.2.1 мұғалімнің көмегімен кейіпкерлер жүйесінің заманауи жаңашылдығын өзара салыстырып баға беру

4) 8-сынып:
4-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Балалар мен үлкендер	М.Жұмабаев «Батыр Баян», М.Әуезов «Көксерек», Қ.Қайсенов «Жау тылындағы бала»	1. Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен талдау
			8.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан мұғалімнің көмегімен талдау
			8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің иптерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау
			8.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, қысқа үзінділерді жатқа айту
		2. Сараптама және түсіндіру	8.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру
			8.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау;

			8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш жұралдардың (символ, эпифора, анафора, риторикалық сұрақ) қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу		
			8.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бо йынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптарға)		
		3. Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор бер ген портреттік мінездеме ні салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау		
			8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалім нің көмегімен заманауи тұрғыдан баға беру		
2-тоқсан					
2. Ұрпақ тәрбиесі	С.Сарғасқаев «Тәмпиш қара», М.Шаханов «Нарынкүм зауалы», Медетбек Темірхан «Тәуелсізбін» өлеңі, Т.Әбдіков «Қонақтар»	1. Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен талдау		
			8.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан мұғалімнің көмегімен талдау		
			8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау		
			8.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, қысқа үзінділерді жатқа айту		
		2. Сараптама және түсіндіру	8.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру		
			8.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау		
			8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш жұралдардың (символ, эпифора, анафора, риторикалық сұрақ) қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу		
			8.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптарға)		
		3. Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор бер ген портреттік мінездеме ні салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау		
			8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалім нің көмегімен заманауи тұрғыдан баға беру		
		3-тоқсан			

3. Дананың сөзі-ақылдың көзі	А.С.Пушкин «Ескерткіш», Қорқыт «Байбөрі баласы Бамсы-Байрақ туралы жыр», Қорқыттың нақыл сөздері, Ахмет Йассауи «Даналық кітабы», Ақтамберді Сарыұлы «Күлдір-күлдір кісінетіп», «Балаларыма өсиет», Шалкиіз жырау «Би Темірге бірінші толғауы»	1. Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен талдау		
			8.1.2.1 әдеби шығармадағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан талдау		
			8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан талдау		
			8.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, қысқа үзінділерді жатқа айту		
		2. Сараптама және түсіндіру	8.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру		
			8.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау		
			8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, эпифора, анафора, риторикалық сұрақ) қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу		
			8.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырып тарға)		
		3. Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездеме ні салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау		
			8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегімен заманауи тұрғыдан баға беру		
		4-тоқсан			
		4. Көркем әдебиет және эпикалық сарын	Мұрат Мөңкеұлы «Үш қиян», «Сарыарқа», Ш.Құдайбердіұлы «Еңлік-Кебек» дастаны, «Жастарға» өлеңі	1. Түсіну және жауап беру	8.1.1.1 әдеби шығарма сюжетінің құрамдас бөлшектерін мұғалімнің көмегімен талдау
8.1.2.1 әдеби шығарма дағы тұлғалық болмысты гуманистік тұрғыдан мұғалімнің көмегімен талдау					
8.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлердің типтерін жасалу тәсілдері тұрғысынан анықтау					
8.1.4.1 көркем шығармадағы кейіпкер бейнесін ашып, қысқа үзінділерді жатқа айту					
2. Сараптама және түсіндіру	8.2.1.1 шығармадағы эпизодтар мен бейнелерді салыстыру				
	8.2.2.1 эпикалық, поэзиялық, драмалық шығармадағы автор бейнесін анықтау				
	8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (символ, эпифора,				

			анафора, риторикалық сұрақ) қолданысын мәтіннен атап көрсету және терминдерді білу
			8.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптарға)
		3. Бағалау және салыстыру	8.3.1.1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездеме ні салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			8.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегімен заманауи тұрғыдан баға беру

5) 9-сынып:

5-кесте

Ұзақ мерзімді жоспардың бөлімдері	Тақырыптар/Ұзақ мерзімді жоспардың мазмұны	Сөйлеу қызметінің түрлері	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Махаббат және абырой	М.Дулатов «Бақытсыз Жамал» романы, Б.Момышұлы «Ұшқан ұя» әңгімесі, Д.Исабеков « Әпке» драмасы	1. Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпilog, прологтарды мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан мұғалімнің көмегімен ашу
			9.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу
			9.1.4.1 көркем шығармалар дан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	9.2.1.1 композицияны мұғалімнің көмегімен тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау
			9.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау
			9.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдарды (психологиялық, параллелизм, перифраз, сатира, ироня) қолданысын мұғалімнің көмегі мен анықтау
			9.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптар)

		3. Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау 9.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегі мен заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру
2-тоқсан			
2. Қиял мен шындық	М.Мақатаев «Аққулар ұйықтағанда» поэмасы, Т.Ахтанов «Күй аңызы» әңгімесі, Ж.Сахиев «Айдағы жасырынбақ», «Дабыл» фантастикалық әңгімелері	1. Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан мұғалімнің көмегімен ашу
			9.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінез деулерді жіктеу
			9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	9.2.1.1 композицияны мұғалімнің көмегімен тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау
			9.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау
			9.2.3.1 шығармадағы тілдік бейнелеу, сурет теу құралдарының (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония) қолданысын мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптар)
		3. Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			9.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегі мен заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашыл дығына баға беру
3-тоқсан			
3. Атадан қалған асыл сөз	Р.Мұқанова «Мәңгілік бала бейне», Ж. Баласағұн «Құтты	1. Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды мұғалімнің көмегімен анықтау

	білік», Шешендік өнер: Майқы би мен Мөңке бидің шешендік сөздері, Әнет баба «Не арсыз, не ғайып, не даусыз...», Төле би «Ердің бақыты –әйел», Әйтеке би «Қасқакөл дауы», Қазыбек би «Кім жақын, не қымбат, не қиын», Сырым Датұлы «Балаби мен Сырым»		9.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан мұғалімнің көмегімен ашу
			9.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу
			9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	9.2.1.1 композицияны мұғалімнің көмегімен тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау
			9.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау
			9.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз сатира, ирония) мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.2.4.1 шығармашылық жұмыс, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу (әдеби тақырыптарға)
		3. Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			9.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегі мен заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру
		4-тоқсан	
4. Атадан қалған асыл сөз	Бұқар жырау «Тілек», «Әй, Абылай, Абылай», «Асқар таудың өлгені», «Біржан-Сара» айтысы	1. Түсіну және жауап беру	9.1.1.1 әдеби шығарманың жанрына байланысты сюжеттік желілерін, эпилог, прологтарды мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.1.2.1 әдеби шығарманың идеясы мен пафосын ұлттық мүдде тұрғысынан мұғалімнің көмегімен ашу
			9.1.3.1 көркем шығармадағы кейіпкерлерді сомдауда тура және жанама мінездеулерді жіктеу
			9.1.4.1 көркем шығармалардан алған үзінділерді дұрыс қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	9.2.1.1 композицияны мұғалімнің көмегімен тұтастан бөлшекке, бөлшектен тұтасқа қарай талдау
			9.2.2.1 автор бейнесі мен кейіпкерлер қарым-қатынасының тілдік көрінісін талдау

			9.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония) қолданысын мұғалімнің көмегімен анықтау
			9.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу
		3. Бағалау және салыстыру	9.3.1.1 шығарманың тақырыбы мен идеясын осы тектес басқа шығармалармен салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			9.3.2.1 шығармадағы материалдық және рухани құндылықтарды мұғалімнің көмегімен заманауи тұрғыда салыстырып, жаңашылдығына баға беру

б) 10-сынып:
6-кесте

Тақырыптар	Оқытылатын шығармалар	Бөлім	Оқыту мақсаттары
1-тоқсан			
1. Тарихи шындық пен көркемдік шешім	Нысанбай жырау «Кенесары - Наурызбай», Махамбет Өтемісұлы «Махамбеттің Баймағамбетке айтқаны», «Мен, мен, мен едім», «Бағаналы терек»	1. Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға мұғалімнің көмегімен сюжеттік-композициялық талдау жасау
			10.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау
			10.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
			10.1.4.1 көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	10.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды мұғалімнің көмегімен талдау
			10.2.2.1 мұғалімнің көмегімен автор бейнесінің идеялық-стильдік қалыптасуы мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау
			10.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау
			10.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу
		3. Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, мұғалімнің көмегімен тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			10.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи түр

			ғыда мұғалімнің көмегі мен салыстырып, жаңа шылдығына баға беру		
2-тоқсан					
2. Тарихи шындық пен көркемдік шешім	Ш. Уәлиханов «Ыстықкөл күнделігі», І. Жансүгіров «Құлагер» поэмасы	1. Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға мұғалімнің көмегімен сюжеттік-композициялық талдау жасау		
			10.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау		
			10.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау		
			10.1.4.1 көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу		
		2. Сараптама және түсіндіру	10.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды мұғалімнің көмегімен талдау		
			10.2.2.1 мұғалімнің көмегімен автор бейне сiнiң идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегi рөлiн анықтау		
			10.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау		
			10.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу		
		3. Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, мұғалімнің көмегімен тарихи және көркемдік құндылығын бағалау		
			10.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда мұғалімнің көмегі мен салыстырып, жаңа шылдығына баға беру		
		3-тоқсан			
		3. Адам жанының құпиясы	Б. Майлин «Шұғаның белгісі» хикаят, Ғ. Мүсірепов «Ұлпан» романы, Т. Айбергенов «Сағыныш», Ф. Оңғарсынова «Өлең мен сені аялап өтем»	1. Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға мұғалімнің көмегімен сюжеттік-композициялық талдау жасау
10.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау					
10.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау					
10.1.4.1 көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу					
2. Сараптама және түсіндіру	10.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды мұғалімнің көмегімен талдау				
	10.2.2.1 мұғалімнің көмегімен автор бейне сiнiң идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегi рөлiн анықтау				

			10.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау
			10.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу
		3. Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, мұғалімнің көмегімен тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			10.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда мұғалімнің көмегі мен салыстырып, жаңа шылдығына баға беру
4-тоқсан			
4. Мәңгілік ел- мәңгілік мұрат	Н.Айтұлы «Бәйтерек» поэмасы, Кнут Гамсун «Аштық» романы	1. Түсіну және жауап беру	10.1.1.1 әдеби шығармаға мұғалімнің көмегімен сюжеттік-композициялық талдау жасау
			10.1.2.1 әдеби шығарманың тақырыбы мен идеясын ұлттық мүдде тұрғысынан анықтау
			10.1.3.1 көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер жүйесін анықтау
			10.1.4.1 көркем шығармалардан алған әдеби тілді орынды қолдана алу
		2. Сараптама және түсіндіру	10.2.1.1 эпикалық, поэтикалық, драмалық мәтіндердегі композициялық амалдарды мұғалімнің көмегімен талдау
			10.2.2.1 мұғалімнің көмегімен автор бейне сінің идеялық-стилистикалық тұтастырушы ретіндегі рөлін анықтау
			10.2.3.1 шығармадағы әдеби тілді құбылту мен айшықтаудың (троп пен фигура) түрлерін, автор стилін анықтау
			10.2.4.1 шығармашылық жұмыс жазу, өз оқығаны бойынша түсінгенін жеткізу
		3. Бағалау және салыстыру	10.3.1.1 шығарманы басқа өнер түрлеріндегі осы мазмұндас туындылармен салыстырып, мұғалімнің көмегімен тарихи және көркемдік құндылығын бағалау
			10.3.2.1 шығармадағы ұрпақтар сабақтастығы көрінісін заманауи тұрғыда мұғалімнің көмегі мен салыстырып, жаңа шылдығына баға беру